

Nr 1 2005

Besök vår hemsida www.foreningsarkiven.a.se

I detta nummer

- Viktiga kurser i arkivkunskap
- *Ordföranden har ordet*
- Forska och spara
- Vad händer med
- Arkivregister i Stockholms län (ASL)
- Så började det
- Kallelse till årsmöte
- FSL 10 år firades med tal och traktering

Ordna och Vårda
föreningsarkiven
ges ut av

FÖRENINGSSARKIVEN I
STOCKHOLMS LÄN

Postadress

Stockholms Stadsarkiv
Box 22063 10422 Stockholm

Besöksadress

Kungsklippan 6
Tel. 08-508 283 42
Fax 08-508 283 01
Mobil 0733-864127

Hemsida: www.foreningsarkiven.a.se
E-post: info@foreningsarkiven.a.se

Ansvarig utgivare: Uno Sköld
Redaktion: Arnold Härmark
Hans Österberg

Viktiga kurser i arkivkunskap

Kunskapen om hur en förening skall ordna och vårda sina handlingar är viktig. En av FSL:s viktiga uppgifter är att förmedla denna kunskap. FSL har därför skapat en kurskatalog. Kurserna leds av personer med arkivkompetens. De arrangeras oftast i samarbete med lokala organisationer. De omfattar i regel tre timmar. Dessutom de är i stort sett kostnadsfria.

Om Du representerar en intresserad förening, så ring till FSL:s kansli och diskutera en eller flera av FSL:s kurser.

Grundkurs i arkivkunskap

Många aspekter inom arkivområdet behandlas i denna kurs. Hit hör arkivansvar, ordnande och förtecknande av arkiv, bevarande och gallring, tips om förvaringsmedel och litteratur

Påbyggnadskurs i arkivkunskap

Kursen ger fördjupade kunskaper i arkivvård och dokumenthantering inom delar av de avsnitt som behandlats i grundkursen. Praktiska övningsuppgifter ingår.

Så hanterar Du fotografier och nya media

Hur fotografier skall förvaras för att inte förstöras, tas upp i denna kurs. Vidare behandlas registrering av foton samt frågor om upphovsrätt och bildanvändning.

Även nya media som ljudband, disketter och CD-skivor diskuteras.

Dokumenthantering och gallring

Genom en planmässig och effektiv dokumenthantering undviker man panikartade insatser när föreningens arkiv svämmar över i bokhyllor och närarkiv. På denna kurs får Du lära Dig hur man upprättar en dokumenthanteringsplan, som ger Dig ökad kontroll över dokumentflödet. Vi tar också upp vad man kan gallra och bevara.

Kursen vänder sig främst till distriktsorganisationer med kanslipersonal.

Föreningsforskning

Kursen vänder sig till Dig, som t ex skall skriva en jubileumsskrift, hembygdsforska eller bara är allmänt intresserad av Din förenings historia. Deltagarna får öva sig i att besvara frågeställningar utifrån arkivmaterial från föreningar. Ingen tidigare forskarvana krävs.

Ordföranden har ordet

FORSKA OCH SPARA

Denna gång tänker jag skriva några rader om forskning. Under julhelgen var min fru och jag hos vår son och hans familj i Lycksele. Från min svärdotters mamma fick jag låna en skrift "Individen i historien" som skrivits av Sam Engman, Strömsund. Skriften handlade om släkten Karlberg som varit mycket engagerad i gruvdriften vid Nasafjällets silvergruva i början av 1800-talet. Man kunde följa släkten Karlberg fram till våra dagar, hur de levde, flyttat och deras vedermödor. Det finns anknytning till släkten Laestadius och det finns anknytning till min sons familj. En mycket intressant läsning där jag fört in många uppgifter i mitt släktforskningsprogram.

Jag gjorde även ett besök på biblioteket i Lycksele. Jag hade tidigare hittat att min sons familj har släktanknytning till samnen Mårten Mårtensson, född 1660 i Umbyns lappby, Lycksele. Fanns det några uppgifter om honom på biblioteket, och det fanns det. Här fanns många uppgifter om byar och släkter i Lycksele kommun insamlat och nedskrivet av hembygdsforskaren Gunnar Lindgren. Här fanns även uppgifter om samnen, klockaren och sedan länsman Mårten Mårtensson. Med hjälp av en CD-skiva om släkter i Lycksele 1700-1920 som tagits fram av Hembygds och Släktforskare Nolaskog håller jag nu på att skriva ner alla efterkommande till Mårten Mårtensson. Utöver min sons familj vet jag att det finns släktskap med min brors fru Margit och även avlidna Helge Eriksson, gift med vår släkts äldsta Alice 99 år.

Den här forskningen är kolossalt intressant och egentligen vill man inte göra något annat. Man måste vara mycket tacksamma mot alla de som skrev ner berättelser och andra uppgifter om sina liv. Men inte bara skrev ner uppgifterna utan även sparade dessa. Vi måste göra likadant för kommande generationer.

*Många kära hälsningar
Uno*

Uno Sköld

Vad händer med Arkivregister Stockholms Län (ASL)?

Efter att arkivdatabasen ASL nu är åtkomlig via Internet skall nästa fas i arbetet påbörjas under första halvan av 2005 dvs kvalitetskontroll av redan inlagda uppgifter och framtagande av rutiner för kontinuerlig uppdatering. I detta arbete är FSL starkt beroende av hjälp från

kommunarkiv och andra institutioner som bidragit med uppgifter till databasen.

Via korrekturlistor har vi tänkt få in dessa uppgifter, i första hand för registrerade föreningsarkiv. Vissa begränsade resurser har FSL också frigjort för att på plats hjälpa

till med registrering på institutioner som inte har någon möjlighet att själva utföra denna uppgift.

Vi hoppas på ett gott samarbete med alla FSL-medlemmar som ingår i ASL.

Urban Johansson.

Så började det

Inga-Maj Elfström berättade vid FSL:s jubileum hur det hela började. Det behövdes mycket arbete och övertalning - under flera decennier - för att 1994 äntligen kunna skapa en föreningsarkivens förening.

*Inga-Maj Elfström
Foto: Arnold Härmark*

Operation Folkbildningsminnen

Det var (och är) viktigt att kunna ta tillvara folkrörelsers arkivmaterial för framtiden. En organisation - Folkbildningsförbundet - startade därför 1967 en aktion, kallad Operation Folkbildningsminnen. Den innebar bl a att kontaktpersoner utsågs i 22 kommuner i länet, vilka fick utbildning i någon form. Konferenser hölls.

Utredningar och handlingsprogram

Efter en utredning 1973 startades lokala arkivkonferenser 1976. Stockholms läns landsting kartlade situationen för länets föreningsarkiv 1981. Länsbildningsförbundet och Folkrorelsernas Arkivförbund utarbetade 1983 ett handlingsprogram, som bl a ledde till 2-dagars arkivkurser. Landstinget bekostade en inventering 1983. Knut Nilsson, ett landstingsråd med klokskap och hjärta, medverkade 1991 till pengar till en handbok för nybörjare "Arkivpärmén", som fortfarande i redigerat skick säljs av FSL. Urban Johansson och Hans Hällgren, fortfarande verksamma inom FSL, sammanställde den.

År 1992 arrangerade länsbildningsförbundet en konferens med representanter från Riksarkivet, Stockholms Stadsarkiv, Stockholms läns

Hembygdsförbund, kommunförbundet, lokala föreningsarkiv och Stockholms läns landsting.

Det blev en riktig förening

Och "sen", sade Inga-Maj, "blev det en riktig förening". Landstinget, Riksarkivet och Stockholms Stadsarkiv skapade de ekonomiska förutsättningarna för en stabil verksamhet. Uno Sköld blev föreningens första ordförande.

Men det hade inte gått utan många timmars arbete med ansökningar, förklaringar för politiker, tjänstemän och föreningsfolk. "Det hade inte gått utan alla mina kamraters och eldsjälars uppoffrande arbete i styrelser och arbetsgrupper. Man får inte ge upp" avslutade Inga-Maj.

Kallelse

**föreningens årsmöte äger rum
måndagen den 14 mars 2005 kl. 15,00**

plats och program meddelas senare
motioner skall vara föreningens styrelse
tillhanda senast den 14 februari

Alla våra tankar färgas av tragedin i sydostasien. Vi lider med de som drabbats.

Säkert känner också många av föreningens medlemmar saknad efter någon eller några.

Vi vill uttrycka vår sorg och medkänsla med alla dessa.

FSL 10 år firades med tal och traktering

FSL celebrerade sin 10-åriga tillvaro med ett inte alltför påkostat men trevligt evenemang i Stockholms stadsarkiv. Uno Sköld hälsade ett trettiotal medlemmar och andra välkomna med ett värmande tal. Inga-Maj Elfström, som haft viktiga uppdrag i och för FSL, redogjorde för FSL:s historia. Hans Hällgren, också en pionjär i föreningen, gav liv åt episoder i föreningens verksamhet.

Efter talen blev det tid för en rundvandring i Stadsarkivet. Elisabeth Klett berättade först om allt planeringsarbete, som föregått ombyggnaden av arkivet och visade därefter arbetsplatserna för forskare och anställda. Firandet avslutades med några snittar till ett glas vin (eller alkoholfritt). *Samtliga foton på denna sida: Arnold Härmark.*

Hans Hällgren berättade om sina uppdrag i FSL:s tjänst

Hans Österberg, Kristina Karlsson och Uno Sköld från FSL:s styrelse dricker ett glas vin tillsammans med en av deltagarna

FSL: skärm kunde beskådas

En trevlig pratstund kring borden i kafeterian

Elisabeth Klett började sin visning med att berätta om konsten i seminarierummet och kafeterian